

SPLAV!

Sobotecký pravidelný
lehce avantgardní věstník

čtvrtek 7. 7. 2011
číslo 6
ročník 13

SPLAV! – Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník
Vychází v Sobotce během 55. ročníku festivalu Šrámkova
Sobotka, od 2. do 9. 7. 2011. Cena 10 Kč.

Vydává občanské sdružení SPLAV!, Milady Horákové 123,
160 00 Praha 6, IČ 26674122.

Redakce: Anna Buchalová, Vojtěch Diatka, Barbora Etlíková,
Jakub Freywald, Markéta Hájková, Antonín Handl, Eliška
Churaňová, Radek Ocelák, Jan Prokopius, Vít Prokopius, Mi-
chal Sedláček, Tereza Šmejkalová, Tomáš Tkáč, Kateřina Ve-
selovská

www.splav.cz

splav.redakce@gmail.com

Evidenční číslo MK ČR E 15812

Milé čtenářky,

úvodník konečně léto! Letní sluníčko prozářilo celou redakci! Redaktorka Sabča se nemůže dočkat, aby vám předvedla výsledky nové hubnoucí metody Superslim v trendy bikinách Labia (str. 12), kosmetická redaktorka Ilča pro vás vyzkoušela novou řadu opalovacích krémů Solar Bronze SPF 167 Caroten++ a všechny už se těšíme na svatbu editorky Pavči, která si na Humprechtu bude brát muže svého srdce (více k tématu v článku Letní flirt – nebezpečný sex, nebo láska na celý život?).

Milí čtenáři Splav!u!

úvodník Festival pokročil, je načase odlehčit. Exkluzivně pro letošní mytický ročník jsme provedli poctivou textovou analýzu magazínů pro ženy, jejichž letní čísla většinou začínají variací na výše zmíněný úvodník. Činili jsme tak s velkým sebezapřením, ale s jasným cílem jednou provždy vyvrátit deset nejfrekventovanějších mýtů, které tyto plátky bezostyšně šíří. Tedy vězte, není pravda, že:

1. bod G existuje,
2. bod G neexistuje,
3. brunetky jsou chytřejší než blondýny,
4. blondýny jsou chytřejší než brunetky,
5. s malým kašpárkem se dá hrát velké divadlo,
6. nejdůležitější je za všech okolností zůstat sama sebou,
7. plavky vcelku dokážou skrýt břicho lépe než bikiny,
8. existují ženy, kterým sluší mrkváče,
9. za každým rohem můžete potkat dvacet jiných, kteří si vás zaslouží,
10. za tři měsíce lze shodit 20 kilo.

Pěkné léto!

Katča Veselovská

Errata

X Moc se omlouváme za chybu ve včerejším Splav!u, kde jsme přejmenovali jednoho z aktérů **errata** finisáže na Šolcově statku. Omluva patří Ivanu Kozlovi, ačkoliv si stojíme za tím, že jméno Karel by mu slušelo více. Dotyčný Karel je také autorem textu, který mu ukradl internet. Ve stejném článku dále nebylo zmíněno, že byl aktivně přítomen také Libor Vacek (uvedený na fotografii). Byl tam. Sláva Karlům, čest Ivanům a Liborům!

Doufáme, že si užíváte letošní Grbenovu Sobotku.

Stalo se ve středu

stalo se Aničky poprvé prý ani nebolelo. Kateřina S. po ránu nerada sladké, proto snídá dršťkovou. Briťové chtějí mít Pippu a její božský zadeček na bankovce. Vary se opičí po Josefovi – přijďte v lyžařském. V Afghánistánu těžce postřelili českého vojáka. Fráňa si stěžoval, že přes ten hadr nic nevidí. V redakci se rozvinula debata, zda předčasné odcházení z programu není znakem duševní poruchy. Sjednocení množin zájemců o Fidle a o Znouzi bude zřejmě blízké celkové množině účastníků festivalu. Jeden z redaktorů usnul na programu, který recenzoval. Čtyři Fischerové neváží ani jako jeden Balabán, radovali se organizátoři noční akce. V Číně se zebra zamilovala do osla a narodil se jí malý zebroid. Je asi pravda, že po smrti už málokdo píše o smrti. Cukrárna konečně reprízovala míša řez.

Jako Gulliver mezi Liliputány

✚ polemika Nepovažuji se za *tribuna lidu* a velmi nerada bych ve svém tvrzení byla *krutá jako Nero*, ale v posledních letech se na Šrámkově Sobotce dost často *vykopává válečná sekera, otevírají se Pandořiny skříňky a jablka sváru* jsou vidět na každém kroku. Nevidím jediný důvod, proč by se k sobě měli jednotliví účastníci festivalu chovat jako *hydry*, lhát o sobě a sobě navzájem jako *baroni Prášilové* a vést mezi sebou *žabomyší války*, přestože už vlastně dávno zapomněli, v čem přesně tkví *jádro pudla*. Místo *osmého divu světa* pak na zbytek návštěvnictva čeká hotová *Sodoma a Gomora*. Je-li to mne celá tato anabáze *tlačí jako můra* a nedá mi spát, nechala jsem se *políbit Múzou* a rozhodla jsem se, že ty hádekchtivé *barbary* zkusím varovat prostřednictvím Splav!u před *egyptskými ranami*, které by se na festival mohly snést v podobě špatné pověsti a odlivu příznivců podobného *stěhování národů*. Přesto, že to momentálně vypadá, jako by Šrámkovu Sobotku mohl spásit pouze *deus ex machina*, je stále ještě možné *rozetnout gordický uzel* a umožnit jí, aby *jako fénix vzlétla ze svého vlastního popela*, vymýtila všechny své *trojské koně* a přiblížila se tak *Utopii*, božské *Adónisově* kráse, festivalu plnému pohody. Apeluji nyní na všechny, aby *s rukou na srdci* zvážili, zda i o jejich podlých činech či myšlenkách (A že vás je! *I ty, Brute?*) nepojednává náhodou tento text. Kdysi jsem slyšela v rádiu, že každé mládí je *narcisovsky zahleděno do sebe*. Troufám si ale tvrdit, že literární festival, o kterém je tu řeč, je *starý jako Metuzalém*, což nejenak platí i o velké části osazenstva polední jídelny. Mohli bychom tudíž už mít rozum, přátelé. Ano, *je něco shnilého ve státě dánském*, ale když se vykašleme na *boj s větrnými mlýny*, může se i takový *Gulliver mezi Liliputány*, jakým sobotecký týden jazyka a literatury mezi ostatními festivaly je, zaskvěť se a *zazářit jako Faethón* (ale bez toho špatného konce, samozřejmě!).

Anna Buchalová

Sazeč ležící, snící

PROGRAM

10.00 sál spořitelny
Doc. PaedDr. Ladislava Lederbuchová, CSc.:
 O Přemyslovi a Libuši v různých literárních interpretacích
 Přednáška

14.00 Městské divadlo
Kantor Josef Schreier z Dřevohostic – moravský Jan Jakub Ryba
 Představení barokního skladatele

15.45 zahrada Šrámkova domu
Boj o pizzu!

16.00 Šrámkův dům
Julius Zeyer: Zelený vítěz
 Poslech rozhlasové hry

17.00 zahrada Šrámkova domu
Prezentace nakladatelství Argo a autorské čtení Jana Luffera

19.30 Městské divadlo
Andromache
 Divadelní soubor Geisslers Hofcomoedianten
 Vstupné 100,- Kč

22.00 zahrada Šrámkova domu
Koncert Oldřicha Janoty
 Koncert

22.00 Šrámkův dům
Hodný, zlý a divný (Kim Ji-woon, 2008)
 Filmová projekce

JÍDELNÍČEK

Snídaně

Vaječná pomazánka, houska, zelenina, čaj

Oběd

Kvůli havárii na odpadním potrubí školní jídelny nebude dnes možné zajistit teplý oběd (nelze umývat nádobí). Organizátoři situaci řeší a o aktuálním stavu budete průběžně informováni. Jedna z možných variant je, že se polední menu přesune na večeri.
 Děkujeme za pochopení.

Večeře (?)

Frankfurtská polévka
 Moravský vrabec, dušený špenát, houskové knedlíky

Kaj se, mateřidouško!

Recenze Sál spořitelny včera dopoledne ve švech nepraskal, ale málo posluchačů také nebylo – přece jenom šlo o pravé erbenovské téma. Na programu byla osobnost dosud neznámá i soboteckým štamgastům. Někteří si dokonce mysleli, že jim bude přednášet zahraniční host. Námětem přednášky etnologa a kulturního antropologa doc. PhDr. Jana Kajfosze byly mýtus, magie a řád světa v Erbenově baladě. Vše proběhlo hezky česky, s nářečními výslovnostními prvky typu „třrdý“.

Samotné odborné rozpravě předcházelo důkladné objasnění pojmu mýtus v souvislostech, které byly následně v pojednání používány. Mýtus tedy proměňuje obsahy světa v něco samozřejmého. Od počátku v rychlém proudu řeči převažovala cizí slova, což jsem identifikovala jako hlavní příčinu „vymření“ části publika. Naštěstí řečník hojně používal příklady, pro názornost často i z jiné oblasti než Erbenova *Kytice* (sousedská narace, panenka voodoo). Chvilku se zastavil i u magického rozměru slova, a tudíž síly modliteb a proklínání.

Kajfosz několikrát ujišťoval sám sebe, že přítomné publikum je s baladami obeznámeno, přičemž se ale stejně držel hesla, že opakování je matka moudrosti. Na jednotlivých básních manifestoval principy magického pojetí světa, kosmického principu a neexistujícího elementu náhody. Občas měl návštěvník možnost přistihnout přednášejícího na švestkách odklonění se od tématu. Těchto švestek ale nebylo mnoho.

Na konci komplikované, leč zajímavé přednášky jsme byli svědky komické kauzy *mateřidouška*. Pokud nevíte, o co jde, počkejte si na reinkarnaci příhody do orální úpravy.

Markéta Hájková

Rozhovor s Janem Kajfoszem

Rozhovor Co je míněno pojmem magické myšlení v souvislosti s lidovou slovesností Erbenovy tvorby? Magické myšlení je – zjednodušeně řečeno – jedním z paradigmat, v rámci kterého si člověk konstruuje určitý obraz světa. Takové myšlení má v různých kulturách a v různých dějinných situacích různou míru soudržnosti. Základem konstrukce obrazu světa jsou zde zákony sympatie, podle nichž je vše, co k sobě přiléhá, ontologicky totožné, a stejně tak je totožné i vše, co se sobě podobá.

Mám-li zvolit nějaký konkrétní příklad z Erbeny, lze jako projev magického myšlení interpretovat provolání prostořeké matky: „Pojď si proň, ty polednice, pojď, vem si ho, zlostníka...“. Skutečnost, že zde matka za svá slova

na účast... Část organizátorů pak vyrostla až po korekci '89, takže některé věci nechápu, prostě máme block-off, je mi líto. Chtě nechtě, budeme to stále více my, kdo bude mít sílu pro zdejší kulturu něco dělat, jen se děším toho, že se k tomu naplno dostaneme až ve chvíli, kdy to bude vadit mladším ročníkům. Takže v tomto směru se přidávám k Vítkovi Prokopiovi a jeho prosbě o okamžité zastřelení a zpopelnění, pakliže bych měl za čtyřicet let potřebu budit podobné reakce, jaké dnes budí zdejší tradice jako celek.

Závěrem

Pokud jste snad došli k závěru, že mne spoluprádání festivalu obtěžuje a nebaví mne to tu, jste na omylu. Festival nabízí kulturní program, který rozhodně stojí za účast, koná se v malebném místě naší krásné vlasti a hlavně je to vlastně zábava sledovat vesměs žabomyší spory a malost velkých. Takže, co se mne týče, je to týden, kdy si odpočinu od stresu každodenního života mezi lidmi, které mám rád, a kdy udělám něco dobrého pro budoucnost systematicky likvidovaného českého školství.

David Říčař

Mýtus Splav!

Poznámky pí Šrámkové

F
mýtus
splavů

(Dagmar Plamperová,
Z dopisů redakci, 2002, č. 2)

1. Pí pseudoŠrámková povoluje svůj korzet.
  2. Sakra! Proč mám pocit, že mi Cvětajeva plive na hlavu, Šrámek čůrá do fontánky a Němcová se převlíká na korze za chlapa?
- Asi za to může existenční mystifikace nedělního „sobotnění“.
3. Pí Šrámková nakvašeně krká – je nakrklá, zdejší hnědovlasí lidé nemají smysl pro tvůrčí rozkvétání. Pomyslně, a kdybych zavřela očka, smyslně rdousí každého, kdo se pokusí otevřít umění, kdo dokáže roztrhnout a použít obálku brožury o Máchovi (Básnický dnešek...) na jiné, někam šoupnuté, ale existenčně důležité potřeby.
  4. Kdo si dokáže uvolnit korzet a na neumětelství se umí ... všemi póry těla.
  4. Potkal nás těhotný pavouk
  - a lektor se tak nějak zasníl.

Místopis

Podobně jako jiná místa má i Sobotka své špeky – divadlu se říká Solnice, a když to nevíte a navíc do každé z těch budov ve zmatku běháte z jiné strany, postřehnete to, až když projdete skrz. Inu, každý máme slabší chvílky.

Tady chci ale psát o něčem jiném. V Sobotce stojí jedna krásná roubenka, jmenuje se Šolcův statek, neboť podle všeho kdysi patřila zdejšímu básníkovi Václavu Šolcovi a zdejší moderní obrozenci ji vzkřísili. Donedávna jsem vnímal osazenstvo tohoto místa jako relativně jednolitou tradicionalistickou skupinu, která obecně nemá ráda vetřelce a krom jediného večera jsem se tam nikdy necítil dobře – to je jen pocit, nemůžu ukázat prstem, a i kdybych mohl, asi bych to stejně neudělal. V úvodu letošního ročníku pak prošla Splav!em prohlášení pana Samšiňáka a Sdružení přátel Šolcova statku a hned bylo jasné, že i tuhle část sužuje animozita, a to zjevně mnohem méně vybíravá než je ta, co panuje mezi vyprázdňenými tradicionalisty a prázdnými novátory.

Nicméně stále myslím, že lze „Šolcárnu“ označit za baštu tradice, která vznikla před víc než půlstoletím. Já Sobotku bez tohoto stavení nepamatuji, dříve to prý bývalo jiné, ale ruku na srdce – co nebylo dříve lepší? Lidská mysl to špatně filtruje, a naopak zdůrazňuje vzpomínky příjemné, je to přirozená reakce duševní autohygieny a s ohledem na ni je, s dovolením, nutné brát tyhle vzpomínky s rezervou.

Zahrada Šrámkova domu je tavicím hrncem, kde se setkávají všichni účastníci, nicméně průnik obou skupin účastníků je malý i tady a dvůr spíše připomíná dva tábory. Na zahradu mám výhled z bytu, jež zde každý festival spoluužívám, a na většinu akcí dorazí v drtivé převaze jedna ze skupin – takže rozpor mi připadá nejen generační či opřený o tradici, ale i kulturní. Jako by se tu konaly dva festivaly s mírným průnikem a jedním organizačním zázemím.

Baštu novátorů neeviduji, sice vnímám u řady lidí silnější či slabší odpor k tradicím, nicméně poněkud postrádám konkrétní náplň – snad se blýská na lepší časy. Nějaké rituály potřebujeme, mají moc a udržují kontinuitu – to je lidstvu známo od prvotně společné společnosti.

Historické okénko

Festival vznikl jako odezva na smrt rudého básníka v rudých časech – díky tomu na festivalu panovala v mnohých letech relativně nadprůměrná politická volnost a o prostředky také nemohla být nouze. Dnes máme sice skoro tentýž politický systém, ale ideologie se snaží od komunismu odpoutat, a tak festival nemá nic moc zadarmo, to by se musel přejmenovat. Tahle změna řadu členů přípravného výboru (a starší osazenstvo vůbec) nejspíš stále v plné síle nedostihla a občasné stesky na tohle téma slyším pravidelně. Současná organizační struktura opřená o odborovou organizaci pak ukazuje, že uvnitř se smýšlení principiálně také moc neposunulo, vždyť odbory přidávají nějakou tu stovku z cizích peněz

krutě zaplatí, má svůj skrytý předpoklad. Je jím totožnost slov a jejich předmětů, k nimž by měla slova – ze současného pohledu – pouze odkazovat. Vyřknutá slova zde materializují významy, s nimiž jsou spojena. Proto polednice, která je přivolaná pouze neúmyslně a naoko, opravdu přichází a matka ztrácí své dítě.

V čem se liší fenomén mýtu tehdejší doby a té dnešní, 200 let po narození tohoto literáta?

Liší se v mnoha ohledech, proto by musela být poctivá odpověď velmi dlouhá. Zaměřím se tedy pouze na jeden aspekt, a sice na soudržnost tzv. velkých vyprávění, která je v současnosti mnohem méně výrazná, než tomu bylo v Erbenových časech. Jean Francois Lyotard říká, že se velké narace – které jsou ve funkcionálním smyslu mýty zajišťujícími integritu našim obrazům světa a našim identitám – rozpadly. Já bych toto konstatování poněkud zmírnil a ptal se, nakolik se rozpadly a v jakých rovinách naší kultury se rozpadly. Pluralita různých vyprávění, která vykládají náš svět, od Erbenových dob nepochybně velmi posílila, což je zřetelně vidět obzvláště v knihovnách nebo během surfování na internetu. Přes to všechno nelze zapomínat, že je i dnes naše každodennost do jisté míry ovládána určitými zaklínadly, symboly a naracemi, které nabývají podoby sdílených samozřejmostí podobně, jak tomu bylo před 200 lety. Vezměme si např. samotný způsob konceptualizace mýtu. Pro současné badatele mýtu je klíčová zejména otázka, jakým způsobem mýtus funguje a jak utváří náš svět. Není pro ně tolik zajímavé, jestli mýtus reprezentuje nějakou skutečnou událost. Tento posun se ale příliš neprojevuje v našem obecném jazyce, kde je toto slovo nadále synonymem falešné představy.

Jaké máte argumenty pro tvrzení, že sbírka *Kytice* patří do pokladnice „sbírek národních“? Náleží tam jen po obsahové stránce, nebo i po stránce formální?

Po obsahové stránce nelze balady Erbenovy *Kytice* dost dobře považovat za něco národně specifického nebo jedinečného. Se strukturálně identickým způsobem vytváření reprezentovaných světů a také s identickými motivy se totiž setkáváme nejen v české nebo obecně slovanské lidové slovesnosti, ale také v lidové slovesnosti rakouské, bavorské, saské, slezskoněmecké atd. O tom se lze snadno přesvědčit cestou komparace se sbírkami dobové lidové slovesnosti ze střední, jižní a východní Evropy, ale i s romantickou literární tvorbou jiných zemí. Erben nebyl jen básníkem, byl také etnografem. *Kytice* patří do národní pokladnice dílem jako významné svědectví o dobové duchovní kultuře. To je jedna stránka věci. Druhou je stylisticko-versologická rovina sbírky, vzhledem k níž se jedná o veskrze originální a stěží srovnatelné básnické dílo.

Je balada aktuálním žánrem i pro současného čtenáře?

Nevím, jaké žánry jsou v současnosti v oblibě u čtenářů. Jediné, co mohu snad k této otázce říci, je to, že

tento žánr stále funguje v písňovém folkloru. Písňové balady jako *Na kopečku v Africe*, kde je řeč o popravě zločince Babinského, nebo *Juliana, krásná panna*, které se šíří mimo jiné na dětských táborech, z našich repertoárů patrně tak rychle nezmizí.

Je Erbenova tvorba opředena nějakými mýty?

Má-li určitá postava literárních dějin fungovat jako opěrný bod pro budování kolektivních identit, musí být poměrně snadno čitelná a zároveň relativně snadno převoditelná na konzistentní reprodukovatelné vyprávění. K. J. Erben i jeho *Kytice* nepochybně fungovaly jako znaky, kolem kterých krystalizovalo vědomí jazykové a kulturní sounáležitosti Čechů. Takové znaky musejí být vždy – řečeno spolu s Rolandem Barthesem – jednoznačné a čitelné. Historický Erben je ale nekonzistentní už jen tím, že je zároveň básníkem i etnografem. Celebritami národních dějin se však – jak známo – stávají spíše básníci než etnografové. I pro dějiny národních literatur je nesrovnatelně významnější individuální básnická tvorba než lidová slovesnost. Zde může spočívat určitý kámen úrazu školského obrazu Erbena a jeho *Kytice*, který se mi zdá poněkud jednorozměrný. V tom smyslu, že nezohledňuje etnografický rozměr jeho díla.

Markéta Hájková

Kulturní obžerstvení

Vímť já jeden krásný statek

nedaleko Jičína

a v té chatě pastýř múzy

své ovečky pase.

R
RECENZE

Nejdychtivěji očekávaná vernisáž výstavy *Šolcův statek v obrazech a dokumentech* se zařadila na konec kulturních soboteckých orgií a završila tak maratonský běh letošního festivalového reje. Pro oslavu stojícího stavení se sešlo hned několik důvodů. Zmíním například jeho kmetské kulatiny, 140. výročí úmrtí básníka Václava Šolce (o pamětní desce slavného pádu nemluvě).

Vypiplané dítě Jana Samšíňáka, barák (jak sám s láskou říká), dostalo ke svým dvoustým narozeninám vskutku skvostné dary. Jedním z nich je zrestaurovaná záklopa, včera slavnostně odhalená. Tento křestní list bude v originálním znění k vidění uvnitř, vně poslouží k ozdobě replika. Informace pro fajnšmekry: sbírku různých dalších záklopových prken vlastní zámek Humprecht. „Kazifasádní“ lešení se dočkalo ospravedlnění a statek se může těšit na další rekonstrukce.

Markéta Potužáková a Přemysl Rut se svým poeticko-písničkovým vystoupením přibližujícím historii místa letěti staletími a postarali se i o zpestření – obšťastnili přítomné Šolcovou básní *Naše chaloupky*. Karol Bílek popíchl všechny přítomné antistaromilské Splav!áky upozorněním, že následují memoáry patriota. Vyznal se ze

Sobotka rozpolcená

X Tak jsem v polovině svého třetího ročníku Sobotky také dospěl k potřebě posolit naši debatu o rozpolcenosti festivalu. K sobě uvedu, že třetím rokem obstarávám počítačové zázemí akce, osm let vedu dětské počítačové kroužky a mám dokončené bakalářské vzdělání jako vzdělavatel dospělých. Bezpochyby teď někomu šlápnu na kuří oko, jiného se dotknu a dalšího zas potěším. Pokusím se shrnout veškeré své myšlenky tak, abych nic nemusel zdlouhavě vysvětlovat ex post.

První setkání

Od prvního zasedání přípravného výboru někdy na jaře 2009 vnímám festival jako dosti schizofrenní osobnost. Na jedné straně tu byla potřeba mnoha studentských účastníků, na druhé straně obava, aby jich nebylo moc kvůli omezeným ubytovacím a lektorským kapacitám. Mám takový dojem, že debaty na tohle téma tvoří dobrou čtvrtinu času zasedání. Letošní přípravné výbory jsem minul myslím všechny, možná se to změnilo.

Rituály

V průběhu festivalu došlo na rituály, svého prvního zahájení jsem tehdy účasten nebyl, neboť bylo nutné řešit problematické připojení k internetu. Nicméně odezva osazenstva tehdy nebyla kladná, jedna polovina kritizovala celkovou prázdnot, druhá absenci tradic – Šrámková busta byla před zahájením vytažena ze sálu za uši, kytice nebyla, ze Srnky zaznělo pár taktů ve špatné kvalitě a obsah zahájení byl podle všeho až na úvodní fór prázdný – mimo jiné za to asi mohl problém s připojením zázemí k internetu. Kdyby tam u toho stál Fráňa, kytice a zazněla hudba mající z pohledu festivalu nevyjasněná autorská práva, polovina účastníků by byla nejspíš aspoň napůl šťastná, byť by byla pořád na téže nepodařené akci. Myslím, že dokud se celé dění nějakým jménem zaštiťuje, měl by být nositel toho jména nějak přítomen na oficiálním zahájení i konci. Požadavek konkrétní busty považuji za zkostnatělý, ale jestli to někomu udělá dobře...

Letošní zahájení pak přineslo každému něco, většina se tedy většinu času nudila. Inu tento typ kočkopejského dortu obvykle nekončí dobře a nevyšel ani tentokrát, letos to již rozebrali jiní, někteří pravda jen jako vylití vlastní neschopnosti řešit zjevně neexistující problém jednou větou.

Hymnu a vstávání jsem zažil až na učitelském zakončení 2009 – přišlo mi to legrační, ale mám vrozenou úctu k rituálům a pokud mne neobtěžují nebo nevyjadřují něco nepřekousnutelného, obvykle se je snažím naplnit. Následná deklamace patří do téže kategorie. Nevím jaké bylo složení posluchačů státních hymen před pár dny, ale na tu českou si nestoupl nikdo a totální absenci vstáváčů považuji za nemožnou. Takže já nadále nebudu vstávat na tu festivalovou – přesně tímhle se stala rituálem urážlivým.

Hodný, zlý a divný (2008)

P Kim Dži-un (Kim Ji-woon) je jeden z nejúspěšnějších korejských režisérů posledních let, a jelikož jihokorejská kinematografie patří k těm v euroasijském prostředí poměrně silným, není taková pozice bezvýznamná. Pokud by bylo třeba jej přirovnat k nějaké jiné jihokorejské hvězdě této doby, pak spíše než Kim Ki-duk by to byl Bong Joon-ho (*Vzpomínky na vraha*, *Mutant*) nebo Park Chan-wook (*Oldboy*, *Nebohá paní pomsta*), tedy autoři, kteří rádi točí srozmítné žánrové filmy s určitým přesahem a propracovanou sebereflexivní rovinou. Natočil horor *Příběh dvou sester* (2003), gangsterku *Sladkobolný život* (2005) nebo drastický psychothriller *Viděl jsem ďábla* (2010).

Hodný, zlý a divný je kombinací spaghetti westernu a současného asijského akčního filmu. Žánrové atributy jsou zkombinovány se zběsilou a rychle stříhanou akcí, která staví víc na pohyb než na střelbu. Westernové mýty reprodukuje s úctou i pobavením: legendární střelec přemůže celou kavalerii a pro svou reputaci přejede celé Mandžusko, tajemná mapa (tedy návod, kde v blahodárné zemi hledat) může změnit osud celého lidu a podobně. Tři protagonisté jsou každý svým způsobem legendy a pro svůj legendární status udělají cokoli.

Akce je zde rychlá, plná krkolomných, místy akrobatických výkonů, hudba spokojeně vykrádá Morriconeho a další autory, krajinou se řítí koně, vlaky i motocykly. Mandžusko třicátých let nabízí nějaké ty historicko-geografické zajímavosti, ale především se jedná o pobavenou hru s oblíbeným žánrem. Dynamický a nenáročný film se stal jedním z největších trháků v zemi vzniku a dostalo se mu mezinárodní distribuce a řady místních jazykových verzí. Dokonce u nás vyšel s českým dabingem, což není u asijských filmů běžné, já vám ale pustím verzi původní, protože dabing nemám rád.

Antonín Handl

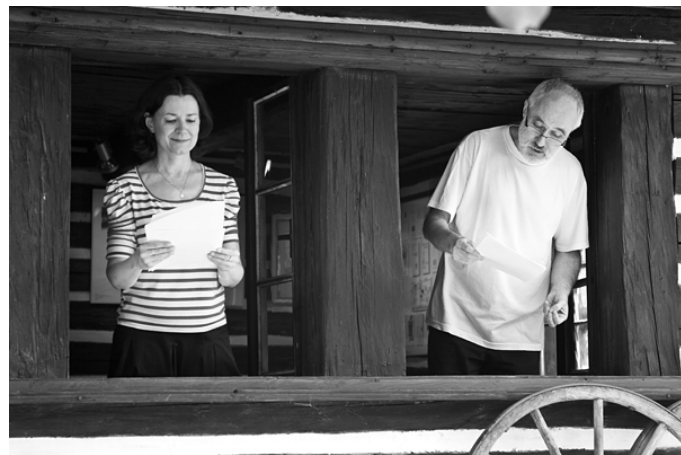

Υπρίστε αηκετη!

svých pozitivních citů ke statku, stručně zavzpomínal na některé příhody a zahájil výstavu.

Expozice je dílem majitele a občanského sdružení Přátelé Šolcova statku. Celou akci dekorovali baráčníci ve svých propracovaných krojích. Ještě dříve, než stačili o svých pokladech pohovořit sami, slyšela jsem mezi příchozími nějaké tipy na to, jakou technikou je vyzdoben tu šál, tu suknička. Při popisu mladoboleslavských krojů rozklíčkovali snad všechny jednotlivé rukodělné práce.

Z programu na Šolcově statku

Rozmanité dokumenty (fotografie, ex libris, pozvánky a posezenky), grafiky a obrázky pečlivě ilustrují činnost galerie, potažmo celého statku. Objekt stál modelem mnoha umělcům a je na to patřičně hrdý. Navzdory malému prostoru a špatné dostupnosti pramenů se jako pravdivé ukázalo tvrzení, že nejlepší (výstava) přichází na konec. Proto po lahodné sklence bílého vína nádvakem připojím parafrázi nápisu na truhle uvnitř roubenky: *Prosím pěkně, nepište na tuto chatu žádné hanobící recenze, krucinál!*

Markéta Hájková

Folklórní fidlání

R Prosluněné včerejší odpoledne tentokrát nevyhnalo na Šrámkovu zahradu piva chtivou mládež, ale spíše postarší obyvatele festivalového městečka, již si přišli spravit chuť (pokud vůbec dorazili) po řinčivých úterních kytarách. Na malé pódium se totiž kolem půl třetí začalo vměstňávat deset členů jičínského folklórního souboru Fidle, který dle programu sliboval průřez svojí tvorbou. Průřez to možná byl, ale uvádět u lidových písní, že se jedná o vlastní tvorbu, je poněkud podivné. Nicméně soubor se dle svých webových stránek zabývá jejich sběrem, studiem a případně tedy autorskou interpretací, takže určité zásluhy zde určitě jsou, ale budme se slovíčky příště opatrnější.

Soubor spustil pěkně od podlahy a za pomoci překvapivě silného a intonačně jistého hlasu Radka Štaffa se přítomní začali koupat ve standardní porci lidovek, v naprosto standardní aranži, kterou můžete slyšet v podstatě všude. Nebrat prosím jako kritiku, sbor Fidle si na nic jiného hrát nechce a muzikantsky zde nebylo co vytýkat. Tedy krom ne vždy jistého hlasového projevu zpívajících houslistek, které občas alternovaly čistě vokální sekci souboru, Radku Štaffovi, Věře Moravcové a Marii Chrástové. Právě paní Chrástová, sympaticky vypadající důchodkyně z Jičína (informace zjištěny na webu souboru), měla dobrosrdečný, avšak překvapivě silný hlas, jenž se k instrumentální složce souboru více než hodil. Že měl soubor dechovou sekci, již obstarávala Ivana Čápková na zobcovou, popřípadě příčnou flétnu, to je dosti očekávané, avšak role klarinetu v rukách Tomáše Kozla velice příjemně překvapovala a dodávala do klasické sestavy housle, viola, flétna příjemný svěží vzduch. Škoda, že byl klarinet až příliš často odkládán ve prospěch další zobcové flény. Dle slov violinistky Lenky Krausové měly písně díky svým textům tvořit jakýsi ucelený program. Nemůžu říct, že bych ve včerejším vystoupení nějaký tematický blok viděl, ale taky můžu s klidným srdcem říct, že jsem rovněž ještě nikdy neviděl takové nadšení pro hru na dřívka či podobné perkuse ze základní školy, které měl v očích Radek Štaff, pokud tedy zrovna nepil červené víno či si nenamlouval hnědookou děvku.

Fidle v akci

Soubor rozdával radost skrze lidové písně s takovým nadšením a jiskrou, že si ne jeden návštěvník při ospalém a slunném odpoledni lehce podřímł. Avšak velký buben, kterým soubor disponoval, ospalé návštěvníky spolehlivě probudil právě včas, aby si mohli vytleskat pár přídavek. Nakonec i to společné zpívání bylo, takže věřím, že nikdo nemohl odcházet zklamáný.

Tomáš Tkáč

muzejnictví kladou důraz na otevření muzea lidem, snaží se z něj udělat interaktivní prostor, kde se návštěvník spolupodílí na vyprávění příběhu výstavy. V moderním muzeu nemá autorita naservírovat návštěvníkovi informace, ale sám návštěvník má k výstavě přistupovat aktivně. Expozice má pokládat otázky, na něž autoři hledají odpovědi spolu s návštěvníkem. Nevím, do jaké míry se mi podaří této myšlence dostát, ale nechci výstavu zakládat na tom, že člověk přijde, pasivně zkonsumuje a odejde.

Chápu správně, že bys chtěla návrhy obsažené ve své diplomové práci realizovat?

Podařilo se mi získat grant z Evropské unie, jde o grantovou iniciativu Mládež v akci, kterou má na starosti Česká národní agentura mládeže. Nemělo by tedy zůstat jenom u projektu na papíře, mělo by se tu i fakticky něco změnit.

A jak jsi s realizací daleko?

Na pondělní schůzce se zástupci vedení města a především jeho kulturní rady jsme se všichni shodli na tom, že by bylo dobré s expozicí něco udělat. Zároveň je třeba dodržet podmínky závěti Milky Hrdličkové (Šrámkové), která darovala dům i s archivem městu. S tím jsme ale původně nepočítali. Plnění podmínek nám poněkud komplikuje práci, počítala jsem s trochu jiným rozvržením prostoru. Přesto věřím, že se nám podaří vytvořit atraktivní moderní expozici.

Kateřina Veselovská

Boj o pizzu

P Nejen mýtem živ je člověk. Jak jsme si mohli přecíst i v předchozích číslech Splav!u, jídlo je pro organismus, zejména ten festivalově nabuzený, stejně nezbytné jako například Mlčochova grafika.

Objevily se však kuloární informace, které tvrdí, že přísun kvalitních teplých jídel lokální produkce je v současné době v ohrožení. Vzhledem k této nečekané situaci bude zítra uspořádána strategická hra, jejímž leitmotivem i hlavní výhrou bude právě jídlo: čerstvá, teplá pizza dle výběru výherce, dovezená večer z Jičína.

Registrace hráčů proběhne v 15.45 na zahradě Šrámkova domu, vlastní závod začne v 16.00 tamtéž. Vítání jsou závodníci od 9 do 99 let. Hra neobsahuje žádné nebezpečné prvky (s výjimkou přemýšlení).

Ondřej Šmejkal

Šrámkův dům stojící, spící

rozhovor Milí příznivci festivalu, potažmo Fráni Šrámk, ruku na srdce: byli jste se někdy podívat na expozici ve Šrámkově domě? A pokud ano, co vám z ní utkvělo? Že si nemůžete vzpomenout...? O projektu revitalizace muzea Fráni Šrámk jsme si povídali s jeho autorkou, studentkou oboru Studia nových médií na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy Ninou Seyčkovou.

Jak se zrodil nápad na revitalizaci Šrámkova domu?

Myšlenka se zrodila v hlavě našeho vyučujícího Josefa Šlerky, podle kterého je současná expozice poněkud bezobsažná a nicneříkající. Uvažoval o tom, že by dal studentům za úkol zpracovat návrh na její vylepšení. Mně se ten nápad líbil a rozhodla jsem se téma zpracovat v rámci své diplomové práce, protože se v něm mísí různé činnosti, kterým se sama věnuji – umění, pedagogika, film a literatura. Mám bakalářský titul z Literární akademie a navíc bydlím v ulici Fráni Šrámk v Praze nad Bertramkou, kousek od místa, kde skutečně žil, takže se to všechno hezky propojilo.

Co je vlastně cílem projektu?

Cílem je přetvořit muzeum do modernější podoby, udělat novou expozici a zorganizovat doprovodné programy: filmovou a literární soutěž pro střední a základní školy. Na dvou vybraných školách pak budou uspořádány workshopy, na kterých si účastníci osvojí základy filmové tvorby, naučí se pracovat s textem a využívat různé literární žánry. Studenti navíc budou mít možnost setkat se s mladými umělci, kteří skutečně tvoří, a konzultovat s nimi svoje nápady.

Jak v tom figuruje Fráňa Šrámek?

Šrámk chce návštěvníkům z řad školní mládeže přiblížit hlavně prostřednictvím jeho anarchického období, mimo jiné proto, že se ve školách nejvíce probírá a mohlo by taky být dětem nejbližší. Líbí se mi, že Šrámek aktivně využil svůj pocit vzdoru a nesouhlasu, že jej přetvořil v umělecké dílo. Výstava by měla děti inspirovat, aby pocity nespokojenosti provázející dospívání kreativně využily. Je jedno, jestli budou psát po vzoru Šrámkovy básně, jestli budou točit filmy, zinscenují divadlo nebo budou psát texty k rapovým písničkám.

Jak by měla nová expozice vypadat?

Jednotlivé exponáty už mám vymyšlené. Součástí nové expozice by měla být kupříkladu filmová interpretace *Stříbrného větru*. Nebude založená na ději, ale spíše na motivech z knihy, film dokreslený hudbou bude tematizovat náladu knihy. Mám pocit, že současná expozice obecně chybí představení jednotlivých Šrámkových děl prostřednictvím konkrétních ukázek a různých médií. Autorkami filmu budou dvě slečny ze Střední průmyslové školy sdělovací techniky v Praze. Také jsem domluvená na spolupráci s mladou umělkyní Toy_Box, která zpracuje životopis Fráni Šrámk formou komiksu, což by mohlo být mládeži blízké. Současné trendy v evropském

Kterak povstal Popel z popela zapomnění

RECENZE Zpět do České republiky se prostřednictvím svých knih vrátil Richard Popel, jeden z nejsečtějších poštáků na světě. Vystudoval knihovnictví a po okupaci Československa se rozhodl pro emigraci do Anglie, kde jednu dobu pracoval jako pošták, čímž zahazoval své vzdělání. Je autorem ledovce textů, jehož špička je vydána, zatímco zbytek zůstává pod hladinou publikování. V češtině vyšla jeho tetralogie – *Gajstova láska*, *Paradýzo*, *Paradýzo ztracené a znovunalezené*, *Gajstova smrt*. Českým čtenářům je téměř neznámý. M. Machovec, který s ním vedl rozhovor, se domnívá, že tomu tak může být ze tří důvodů:

1. Popelova díla jsou špatná.
2. Popel nekonvenuje čtenářům.
3. Kvalita se nerovná prodejnost a proslulost autora.

Kouzlem prezentovaných knih bylo to, že se těžko hledá ten jediný správný důvod. Popelovy knihy jsou přecpané smyšlenými světy pseudostátů, které jsou volně inspirovány skutečným světem. Hlavní postavy během svého putování sledují lehce či více vyšinuté bláznů, kteří ve svých fantaziích ještě umocňují fiktivnost celého díla. Setkáváme se tak s parafrází Hitlera, s parodií samozvaného vládce kavkazského státu apod. Složitost čtení nevyplývá ani tak z nadužívání exkluzivních slov, ale z velmi dlouhých souvětí, ve kterých není těžké se ztratit. Povrchní čtení takových knih je k ničemu a pozorný čtenář si naopak může velmi užít. Tato komplikovanost textu se mi nakonec zdála docela sexy. Texty jsou plné různých podvědomých a vědomých aluzí – např. auto obklíčené dětmi, které jím kývou, se proměňuje v „opilý koráb“.

Martin Machovec čte, Richard Popel poslouchá

Editor Machovec, který má na vydání Popelových knih v Čechách lví podíl, autorovi moc v šíření jeho popularity nepomohl. Před uvedením tří ukázek z jeho díla se posluchači dozvěděli, že bez kontextu celých knih budou pro ně tyto útržky příliš nesrozumitelné. Rozhovor s Richardem Popelem započal otázkou: „Myslels své

knihy vážně?“ Autor svou odpověď z této záludnosti vybruslil celkem elegantně. Podle svých slov se pokoušel psát vysokou literaturu, kterou řízl rysy čtivých knih, aby mělo vůbec smysl jeho dílo číst. O co méně jsou knihy Richarda Popela pro masového čtenáře, o to více si je bedlivý čtenář užije. Jeho knihy jsou dobré jen pro někoho, konvenují jen některým čtenářům a rozhodně pro něj platí, že kvalita jeho knih nesouvisí s jejich prodejností.

Na závěr celého vystoupení prezentoval Machovec své představy o kritickém vydání Bondyho knihy *Invalidní sourozenci*, kterou edituje pro nakladatelství Akropolis. Jeho práce je podobným dobrodružstvím, jako je čtení Popelových knih. Snaží se totiž dát dohromady 22 strojopisných kopií tohoto Bondyho díla a najít tu nejpůvodnější variantu. Hodně invalidního štěstí!

Vojta Diatka

Rodina Frankových málem zbořila Solnici

R Středeční večer v mnohém připomínal pondělí loňského ročníku Šrámkovy Sobotky. Tak bylo vedro, pivo na zahradě opět teklo proudem a v Městském divadle jsme měli možnost zhlédnout inscenaci romantického textu devatenáctého století. Vloni to byl kompletní *Máj* v podání Bary Hrzánové a letos nám program přichystal představení *V poli mnoho bylin stojí*, což byla šifra pro čtyři balady z Erbenovy *Kytice*. Úkolu recitačního se rovněž zhostila samojediná herečka – Jana Franková z divadla U stolu. Nabízí se tedy srovnání, chtěl bych se mu však vyhnout, vždyť obě dámy pojalý svou roli (nebo spíše role?) zcela jinak a nebojím se říci originálně.

Poté, co se zase jednou ukázalo, že Solnice je prostorem pro festival zkrátka příliš malým (avšak zřejmě divadelnímu představení nejvíce vyhovujícím) a že kdo nepřišel minimálně o půl hodiny dříve, neměl šanci ukořistit židli, usadil jsem se pokorně před první řadu, dumaje, zda alespoň uvidím a uslyším vše, co bych slyšet a vidět měl. Co když totiž bude herečka mumlat, že? Mé obavy se ovšem ukázaly jako totálně liché, neboť Jana Franková neměla s hlasitostí projevu nejmenší problém, troufám si odhadnout, že i v poslední řadě ji bylo i přes nepříliš dobrou akustiku sálu slyšet výborně. A tak jsme si mohli všichni vychutnat *Svatební košile*, *Štědrý den*, *Vrbu* a nakonec i letos velmi oblíbené *Záhořovo lože*. Scénu, kterou připravil Jiří Štourač, považuji za jeden z největších plusů celého představení – minimalistická až běda, ovšem zcela postavičující herečce, která se prostým omotáváním pahýlu stromu různými kusy látek dokázala vypořádat se skutečností, že je zkrátka na všechno sama. A opravdu

Poezie a policie

R Některé věci se obejdou bez masivní reklamy. Je známkou kvality (nikoliv punku) již zavedené RECENZE Společnosti mrtvých básníků, že téměř žádnou reklamu nepotřebuje, lidé si o ní řeknou sami. Její příznivci vždy vyčkají, až se ve Splav!u objeví drobná noticka, která jakoby v šifrách zláká k nočnímu dostaveníčku tu u hřbitovní zdi, tu v parku u sochy opředené dávkou mystična. Letos nás mrtví básníci pozvali pod Humprecht – na úpatí schodiště, které k zámku vede. Ačkoliv očekávání jsou vždy nejistá, stejně jako vloni se aktérů Císařova nového divadla sešlo více než dost. Ještě než si však všichni přítomní stačili ve tmě pod zámek najít své místo, narušil poetiku okamžiku příjezd policejní hlídky, která se domnívala, že jsme delikventi, kteří se chystají zámek napadnout a vyloupit. Nedorozumění bylo během minuty vysvětleno, obráceno v humor, příslušníci městské policie byli dokonce vyzváni, aby se do nočního spektaklu zapojili (což byl taktický tah, který je velice rychle vyhnal zpět do tepla policejní stanice). Texty v říjnu zesnulé básničky Violy Fischerové byly rozdány a ve světle čelovky postupně přečteny. Snad alespoň na někoho poezie této držitelky několika literárních ocenění zapůsobila natolik, že si její jméno „vygúglí“ a snad si i přečte pár jejích výtvorů – často těžce existenciálně laděné básně ovšem nejsou pro každého. Po skončení oficiální části programu se ukázalo, že tma je převelice stmelujícím faktorem, takže velká část osazenstva zůstala a skupinové pobrukování se zvrhlo v hromadné a organizované zpívání rozličných kánonů. Když došly hudební nápady a pivo v PET lahvích, společnost se loudavým krokem vrátila z kopce pod Humprechtem dolů na zem. Ale že bylo tam nahoře hezky.

Anna Buchalová

**Pro černou sanitku
volejte 158.**

Pak už tedy vypukl oficiální program. Hlavní aktér recitoval několik částí Erbenovy *Kytice*, které byly prokládány zpěvem Karla Jakubů s klávesovým doprovodem Jaroslava Krčka. Ti přednesli několik z Erbenových *Prostónárodních českých písní a říkadel*. Už při úvodním „Zemřela matka a do hrobu dána“ jsem se málem ořepal, jak z pana Strejčka sálala procítěnost a teatrálnost, a pochopil jsem, že dnes se asi příliš bavit nebudu. Toto stanovisko nezměnil ani mírně přihlouplý výraz zpěváka (o kvalitě jeho tenoru nepochybuji), ani jednotvárný hudební podklad. Jak jsem tedy správně vytušil, nebavil jsem se. Že téměř všichni účastníci festivalu *Kytici* znají nazpaměť a slyšeli ji už hodněkrát, s tím už se od začátku tak nějak počítalo; co se mě týče, provedení pana Strejčka mě sice nijak vyloženě neznechutilo, ale rozhodně ani neobohatilo. Představení bylo působivé asi jako Strejčkovy démonické obočí – poměrně dost, ale ne v dobrém. Cítil jsem, jak téměř v polospánku minutu po minutě ztrácím celou hodinu svého života, až se nakonec pánové konečně propracovali až ke konci. Oddychl jsem si a ze zdvořilosti tleskaje se pomalu chystal k odchodu.

Alfred Strejček opět zasahuje

Ale tak jednoduché jsem to mít neměl. Interpreti si vyložili závěrečný potlesk po svém a vrátili se potěšit nás dalším hudebním kouskem, při kterém jsme si měli dokonce zazpívat s nimi. To už jsem začínal být neklidný. Pobroukávat „hárum hárum rumpasárum“ jsem vážně nepřišel a vůbec bych už rád byl pryč. K mému zděšení se stejný scénář opakoval o pár minut později, tentokrát s písní „Aby nás Hospodin miloval“, alespoň podle slov v refrénu. Když se Strejček a spol. octli na pódiu potřetí a opět vypadali, že se budou do něčeho pouštět, braly mě mdloby, ale nakonec jsme se dočkali pouze Seifertovy *Písně* bez hudebního doprovodu a následně jsem byl vypuštěn ven.

Prežil jsem, ale příště si pana Strejčka odpustím. Pokud jej tedy nebudu muset znovu recenzovat.

Jakub Freywald

i dva tři uzly dokázaly stvořit Marii a Hanu, popřípadě hlavu čarodějnice, což samozřejmě silně podpořilo představivost obecnstva a pomohlo vtáhnout diváky do děje.

Jana Franková

Při prvních slovech Jany Frankové jsme myslím všichni s úlevou zjistili, že protagonistka má hlas příjemný, dikci poměrně přirozenou a výslovnost uší nervoucí. Když se ozvala hudba Pavla Žemličky a Franková začala poprvé zpívat, začali jsme se my s nějakým hudebním sluchem bát toho, že se bude zpěv příliš často opakovat, protože ve vyšších polohách její intonace nebyla přesná. Naštěstí se však poté, až na výjimky, pěvecká linka usídlila ve spodních patrech, a naopak vyšlo najevo, že tam si je herečka jistá. Celkově bych řekl, že představení mělo vzestupnou tendenci, co se kvality týče – *Svatební košile* mi přišla nejslabší, Franková občas lehce přehrávala (resp. ve vypjatých chvílích balady hrála o špetku více, než měla), v klidnějších fázích však byla skvělá. To platí především o *Záhořově loži*, a platilo by i o *Vrbě*, kdyby nebyla poznamenána sekcí výše zmiňovanou, tzn. tou, kde mluví čarodějnice. A tady se již srovnání s Hrzánovou neubráním – pokud si vzpomenete na její pojetí sboru duchů, uvědomíte si stejně jako já, že hrát takovéto nadpřirozené postavy jde evidentně i bez pitvoření a deformace hlasu. Jinak si ale dovolím hodnotit dílo dam Frankových – totiž Jany, Anny (koncepce) a Hany (režie) – veskrze pozitivně.

Michal Sedláček

**Sledujte naše bujaré
filmové projekce!**

Erben tak a tak

Recenze Svůj erbenovský den jsem si v (pře)hojných možnostech soboteckého programu udělal včera i já, a to prostřednictvím dvou adaptací *Kytice* – odpolední rozhlasové a večerní jevištní, každé o čtyřech baladách, s průnikem ve *Svatebních košilích*. Lze-li aspoň trochu srovnávat mezi formáty, ta první, vyslechnutá jen nepočetným obecnstvem ve Šrámkově domě, u mě zvítězila se slušným náskokem. V rámci ztvárnění věrně zachovávajících a neaktualizujících původní klasikův text dosahuje pro mě rozhlasový Erben v režii Josefa Melče (uvedený R. Matysem) až k samému ideálu možného. Text tu má roli oprávněně výsadní; jeho významová plnost a členitost je přitom maximálně zdůrazněna přednesem (děleným do hlasů postav a vypravěče), který se nikam nežene a dopřává přiměřených odmlk a modulace, čímž úspěšně rozbíjí recitační kolovrátek, k jakému daná předloha nepozorného snadno svede.

Jana Franková podruhé

Ačkoliv následné jevištní předvedení *Svatebních košilí*, *Štědrého večera*, *Vrby* a *Záhořova lože* Janou Frankovou jistě úplně nezklamalo, výše zmíněné adaptační ctivosti mi v něm do jisté míry chyběly.

Franková přednáší výborně, už hlasovým projevem většinou dostatečně odstiňuje; jenže proč ta rychlost?

Nejde přece o to, aby si obecnstvo svorně prosvíštilo starou známou klasiku a rozešlo se s pocitem dobře vykonané Literatury. V nastaveném tempu mnoho z kvalit textu zbytečně zaniká; původní text je vlastně postaven na vedlejší (či ne úplně hlavní) kolej. Významové momenty oslabeného textu se pak posilují skrze jiné kanály: zejména symbolickým činěním s několika jednoduchými rekvizitami (mrtvý milý zahazuje modlicí knížky a herečka odhazuje stuhu; věnec látkových střapců se jednoduchým úkonem stává z ženy vrbou; bílý hadr je improvizované Haně závojem, Marii rubášem) a také výrazným podkreslením reprodukovanou hudbou, na můj vkus až příliš náladotvornou. (Hudbou navozené zklidnění po kohoutím zakokrhání a při promluvě poražené vrby bylo ovšem opravdu působivé.) Vzniklá podoba, jakkoliv kompaktní i pohledná, se jeví poněkud samoúčelná – nejsem si jist, že zde přidaná hodnota vyvažuje tu ztracenou.

Co už nelze vytýkat představení samotnému, je, že se objevilo v hlavním festivalovém čase, kde je zvykem vídat programy rozsahu a dosahu většího. Po dvou dnech se těším zase na nějaké to „celé“ divadlo.

Radek Ocelák

Alfred a jeho „tygři“

Recenze Včerejší den ve znamení K. J. Erbena byl zakončen nokturnem v sále spořitelny ve společnosti Alfreda Strejčka, stálce Šrámkovy Sobotky, jak jsem se doslechl, a jeho dvou hostů, skladatele a sbormistra Jaroslava Krčka a zpěváka Karla Jakubů. Na můj vkus poněkud zvláštní společnost. Nemusí to ale přece být tak zlé, říkal jsem si a vydal se na místo určení.

Už mým příchodem do sálu klesl průměrný věk přítomných tak o deset let, a to tam bylo lidí poměrně dost. I když jsem dorazil málem pozdě, ukázalo se, že nebylo kam se hnát, protože pánové dali všem zájemcům o trochu večerní poezie hezkou časovou rezervu na usazení a vypovídání se a sami nastoupili, oděni do černého, o nějakou tu chvíli později. „Vy vážně chcete ještě slyšet Erbena?“ otázal se v úvodu pan Strejček, jako by nebylo jasné, za čím jsme vlastně přišli, a pokračoval krátkým monologem na téma „do Sobotky jezdím už dlouhá léta“. Ze začátku jsem měl dokonce za to, že se už pustil do recitace, ale bylo to jen Strejčkovým... osobitým projevem. Tak jsem se ještě před vystoupením samotným dozvěděl například to, že panu Strejčkovi už táhne na sedmdesát, ale „stříbrný vítr“ cítí stále (těžko říct, co přesně tím mohl myslet), že pan Jakubů jakožto zástupce mladší generace je tam proto, aby bylo na co koukat, a různé jiné veledůležité informace.